

Brigádgarancia

(Tudósítónktól.) A Szegedi Textilművek szövődésében a szövő tnik Madách Imre nevét viselő, aranykoszorús szocialista brigádját keresem. Bevallom, régóta foglalkoztat a kérdés: — vajon egy olyan brigádban, ahol a brigádtagok nem gépek mellett dolgoznak, hanem „közvetett” módon segítik elő a termelést, hogyan mérhető mégis egyértelműen az a bizonyos ráadás, amelyet a szocialista brigádoktól elvárunk.

Tágas, korszerű műhely, benne javításra váró szövőgépek. Itt dolgozik a 9 tagú brigád, szerelők és segéd-munkások közösen.

Bajuszos, halk szavú fiatalember Péter József, a brigád vezetője. Látnom, nem kenyeret a sok beszéd, de szavai nyomán lassan kitarul előttem a brigád élete.

— 1967-ben alakultunk. Többszöri átszervezés után formálódott ki jelenlegi brigádunk. Való igaz, hogy a mi munkánk közvetlenül nem mérhető fonál-tonna vagy nyersszövet-négyzetméter túlteljesítés százalékában. Mi is többet akarunk adni, tehát másutt kellett megoldást keresnünk. Arra törekszünk, hogy az általunk javított szövőgépek a lehető legjobban működjenek. Ennek érdekében — a gyárban elsőként — bevezettük a „DH” munkamódszert a szövő tnik-nál. Az általunk javított szövőgépekért 96 óras garanciát vállalunk, ha az ez idő alatt meghibásodik, soron kívül javítjuk ki. Talán minőségi munkánk fokmérője is az a tény, hogy erre csak igen ritkán kerül sor.

— Pedig a jó gépállapot szavatolása a fokozódó követelmények mellett igen nagy erőfeszítést kíván — veszi át a szót Herke István, akit a kollektíva a műhely legjobb szakmunkásának tart.

— A szövőgépek javítási ciklusideje szerintem nagy. Csak több év után kerül vissza ugyanaz a gép a javítóhelyre. Az elhasználódást figyelembe véve, a termelésbe visszakerülő gép teljes regenerációjának biztosítása egyre nehezebb. Törekvésünk emellett az is, hogy az egy gépre eső javítási óraszámot (108 óra/gép) fokozatosan csökkentjük, a javítás minőségének tartása mellett. 1974-

re 5 százalék termelékenységnövelést vállaltunk.

— De nemcsak „dolgozunk” ám mi — szól közbe Bodó Ervin, aki szintén alapító brigádtag. — Valamennyien az üzemi könyvtárunk tagjai vagyunk, de otthoni könyvtárunkat is állandóan gyarapítjuk. Különböző tanulmányokon, szemináriumokon veszünk részt. Járunk közösen moziba, színházba, jó időben kirándulásra. Tavaly 16 óra társadalmi munkát vállaltunk személyenként. Ezt zömmel a gyári bölcsőde lakóinak javára végeztük: játékokat, üldöket készítetünk. KISZ-klubunk részére térelvlasztó készült, de a lapát nyelétől se riadtunk meg,

ha kellett, földmunkán is dolgoztunk. 1974-es társadalmi-munka-vállalásunk 20 óra személyenként. A munka és a brigádet összekötő benünket, a kölcsönös megbecsülésen túl meg is szerettük egymást.

— Nem oly rendkívüli ez az egész — veti közbe hamiskás mosollyal Pintér Zoltán, a brigád mókamestere. — Csináljuk, ami a kötelességünk...

Valóban, nem oly rendkívüli az egész... De mind magasabb szinten helytállni — egyre nehezebb feladatot jelent. Aki vállalja — megbecsülés és tisztelet illeti érte.

Nagy Ferenc

Poézis

Patay László festőművész nagyon szereti az életet. Tud örülni a virágba borult fák-nak, a mező virágainak, a madaraknak, még egy villámnak is. S ebből az örömből, élet- és természet-szeretéből, közönségének is képes juttatni. Nem akar világmegváltó lenni, megelégszik — legalábbis ezen a mostanin, a Képcsarnok szegedi bemutatótermében tegnap délután megnyílt kiállításán —, hogy örömet szerezzen nekünk, hogy a festészet lírai birodalmába kalauzolja bennünket.

Témáit mind-mind a tavaszban, a természet megújulásában és a szerelemben keresi. Ezt a tematikus szándékát bizonyítja a meghívóba írt néhány sora: „Figyelem a tavaszt. Megrendít, felemel, gyönyörködöm benne. Költészetté válik a nap sugarában, rögök mozdulásában, virágok felénkfordulásában, az emberek szívében. Erről akartam beszélni, ezt közvetíteni csupán szemünk-lelkünk jó közérzetében.” Virágzó barackfában, tavaszi mezők virágainak tarka sátrában megbúvó szerelmespárban, anyák a kapaszkodó kisgyermekbe, nádasok rengetegében, madarak röptébe, felhőkön áderengő fénybe költözött impresszióit, érzéseit. Talán banálisnak is tűnhetnek ezek a képek, ám leg-

többükön természetes módon lép túl a közhelyeken. Nagyszerű mesterségbeli felkészültsége és biztos szinkultúrája segíti ebben. A temperaképek fényben fürödnek, de a napsugarakat, a holdfényt az alkonyi vöröskéket felhők mögül engedi a képre Patay, s ebben a derengő fényben oldódik minden témája poézissé.

— Egészen másfajta lírai töltésről tanúskodik Dér István hét nagyméretű tollrajza, amelyet a bordányi művelődési ház képzőművész-közönség-sorozat legújabb találkozóján állított ki. Egy emberélet válságos időszakán minden hamis szeméremtől mentes, megdöbbentően őszinte dokumentumai ezek. A pillanatnyi talajvesztés drámája éppúgy érződik rajtuk, mint ahogy megfogalmazza az illúziókkal való leszámolás feszültségeikkel terhes perceit, a múlt köréből fölsejlő emlékek szorító élményeit, az alkotó gondolat tovaagyűrűző hullámain. Igaz, férfias poézis ez, költői rajz, a pokolra szállás József Attila-i értelemben. A jó és a rossz, az igen és a nem, a volt és a van viaskodik a lapok fekete-fehér foltjaiban. Üres foltokat tart egybe a megkapóan szép rajzos részletekkel egy-egy vonaj feszülő-pattanó ereje, emlékek adják tovább a gondolat, az érzés stafétáját. Az emlékek máglyája, a Törött tűkör, A madarak elrepülnek és a többi tollrajz egy festő teremkeny, izgalmaival teli „pokoli kirándulásának” megrázó dokumentumai. Továbbgondolható, jelekből-szimbólumokból építkező világ ez, mely termékenyítőleg hatott Dér István újabb festményeire is.

T. L.

Tűz a Zsolnay Múzeum épülettömbjében

Értékes kincseket mentettek az éjszakai járőrök

A pécsi Zsolnay Múzeum épülettömbjében tűz ütött ki a szerdáról csütörtökre virradó éjszakán. Elpusztult a múzeum raktárházának tetőzete, emberéletben és műkincsen szerencsére nem esett kár. A tűz okát szakértők vizsgálják.

A tűz — a jelek szerint — a raktáregyület padlásterében keletkezett, s a lángok nagy gyorsasággal terjedtek az öreg gerendákból ácsolt tetőszerkezeten és a padláson felhalmozott anyagokon. A pécsi és a komlói tűzoltóknak több mint kétórás megfeszített munkával sikerült lokalizálniuk a tüzet, s megakadályozták, hogy a lángok átcsapjanak a raktárházzal egybeépített műemléki Zsolnay Múzeumba. Mint ismeretes: nagyszabású műemléki rekonstrukció után vasárnap nyílt meg ismét az európai hírű múzeum, ahol több mint félmillió Zsolnay-remekművet állítottak ki.

Az éjszakai tűzvesz bevilágította az egész környéket, még a Széchenyi téren is fel-

figyeltek a fényre, és így a késői órák ellenére sokan összeverődtek a múzeumnál. Harminc-negyven járőrkelő — többségükben munkahelyükről vagy szórakozóhelyről hazatérő fiatalok — kapcsolódott be a mentési munkába. Lánctól alkotva kézzel kézre adták a raktárban tárolt nagy értékű műkincseket és helyezték biztonságba. Több millió forint értékű képzőművészeti tárgyat és az egész Zsolnay-adattárt sikerült ilyen módon megóvni a pusztulástól. A Janus Pannonius Múzeum igazgatósága közönyt fejezte ki a tűzoltóknak és az áldozatkész pécsi polgároknak a nemzeti értéknek számító műkincsek megmentéséért.

A kár értéke így is teteemes: meghaladja a félmillió forintot. A helyreállítási munkák rövidesen megkezdődnek, addig egy másik múzeumi épületben tárolják a megmentett értékeket. A Zsolnay Múzeum korlátozás nélkül nyitva tart,

az emlékek máglyája, a Törött tűkör, A madarak elrepülnek és a többi tollrajz egy festő teremkeny, izgalmaival teli „pokoli kirándulásának” megrázó dokumentumai. Továbbgondolható, jelekből-szimbólumokból építkező világ ez, mely termékenyítőleg hatott Dér István újabb festményeire is.

T. L.

KISZ-isták a járműipari programért

Járműipari védnökségi napot tartottak csütörtökön Győrött a Technika Háza-ban. Dr. Betlej Sándor, köhő- és gépipari miniszterhelyettes bevezető előadásában részletesen elemezte azt a fontos szerepet, amelyet a KISZ-védnökséggel megvalósuló hazai járműipari program a szocialista integrációban betölt, másrészt pedig az-

zal foglalkozott, milyen feladatok várnak a járműipari programot realizáló üzemekben dolgozó 50 ezer fiatalra. Győrött és Kapuvárott a járműipari program keretében már eddig mintegy 6 milliárd forint beruházás történt, s a megye több más vállalatánál is jelentős fejlesztést hajtottak végre a programmal kapcsolatban,

Megjegyzések

Táncház — jó úton

Ha fogócskázás közben verset lehetne tanulni, focizás közben másodfokú egyenleteket oldani meg, népes tudóspalánta ricsajozna a délutáni játszótéren. Mert a gyerekek, kamaszok, fiatalok, a tanulóshoz legfogékonyabb korosztály, valószínűleg nem attól fázik, hogy odaküljön a könyv mellé — hanem szereti a játékot, mozgást. Ha megcsípi arcát a tavasz szél, fölmelegíti a májusi napsugár, vizket a bőre, majd kibújik belőle. A tanulás: munka, tehát „foglalt idő” — a játék: mozgás, kikapcsolódás, ez a „szabad idő”. Szeretnénk, ha ennek a szabad időnek kitöltése gazdagodna, a játék hasznos is lenne, a szórakozás műveltebbé tenne.

Mivel töltsek szabad idejüket a fiatalok? Pedagógusok, népművelők, KISZ-szervezetek programlistáit keresik, kínálják az alkalmakat, több kezdeményezés született már „szabad idő” mottóval. Egyik legfrissebb hajtása, az úgynevezett táncház, a jelekből ítélhetően Szegeden is talajra talált. A mozgalom lassan

kétesztendő, néptáncon alapuló közös szórakozás, tulajdonképpen a művelődésnek lehetősége, mely le-tűnt életformák értékes hagyományanyagából táplálkozik. A táncházban együtt szórakoznak fiatalok és öregek, nézik, hallgatják, járják a táncot, muzsikálnak, szünetelnek, beszélgetnek. Eppen nem véletlen, ha a bontakozó mozgalomnak hivatásos népművészek, folklóristák, együttesvezetők, koreográfusok fogják a kezét, akik a tömeget keresik a népművészet még élő kertjének virágba borításához, akik a Páva-köröket, tánc-csoportokat irányítják, ösztönzik, istápolják.

A szegedi táncházat Nagy Albert és felesége, az EDOSZ-egyettes vezető szakemberei hozták tető alá. Az úttörőházban kezdtek januárban, innen a Bartók művelődési központba, majd a közeli KISZÓV-klubba költöztek át, jelenleg itt tartják a rendezvényeket, kéthetenként, vasárnap. Alkalmanként százan is összejönnek, diákok, egyetemisták, közép-

iskolások, ipari tanulók, szövetkezeti fiatalok, az EDOSZ-egyettes egykori táncosai. A jelenlegi együttesből jönnek át táncosok segíteni: megmutatják a lépéseket, figurákat. Szurdi Zsolték zenekara húzza a talpalávalót. Népdalokat énekelnek, népi viseleteket vonultatnak föl, filmeket vetítenek. Nagy Alberték azt a különleges lehetőséget kamatoztatják, hogy a fiatalok kötetlen formában, játékos keretek között szívhatják magukba a folklór csodálatos gazdagságát, a néptáncok szépségét, a népdalok varázsát. Mi sem természetesebb, ha közvetlen ihletforrásként a tápéi anyagból merítenek, és cseppet sem elképzelhetetlen, hogy az EDOSZ „Szeged” együttes is hasznát láthatja, hiszen akik kedvet kapnak itt a néptánchoz, az együttesben folytathatják. Szeptembertől, az új tanévtől kezdődően előkészítőket szerveznek általános és középiskolások diákoknak.

A táncház Szegeden is jó úton tart, hogy mozgalommá szélesedjen.

N. I.

Paragrafusok rengetegében

Nem véletlenek, frontáttvonulások műve, hogy olykor-olykor a hivatali szobák előtt ingerülten, dörögve, az idezőt gyűrve-morzsolgatva toporognak sorukra várva az ügyfelek. Különösen akkor, ha érzéskül, tudomásuk szerint értelmetlenül nyakukba szólnak pár ezer forint bírságot. Nemrég egy törvényes társulás felszámál is több tagja részesült hasonló „örömökben”, pedig az égvilágon semmi szabálytalanságot nem követtek el. Csakhogy míg nyugvópontonra jutott ügyük, addig egy-két ember alaposan összezdörült, alaposan felszökött a vérucor. Volt, ki ügyvédhez szalagált, volt, ki maga vette kézbe ügyének intézését, amikor is kiderült: sajnálatos félreértésről volt szó csupán.

Vagy mit szólnak az a 19 éves, negyedikes, középiskolások diák, akit a szabad idő kellemes, hasznos és sportszerű felhasználásához alkalmat adó egyesületnél arra hivatkozva, náluk csak 18 éves koráig diák a diák, megfosztották kedvenc szórakozási lehetőségtől. (Lehet, hogy időközben belátták tévedésüket?) Mert mit is mond a rendelet? Ifjúsági igazol-

vány csak 18 éves korig adható, vagy abban az esetben, ha az illető főiskolás, illetve egyetemista. Nem gondolom, hogy az említett 19 éves középiskolás (tehát róla, hogy októberben született?) sehova sem sorolható. Inkább arról van szó, ismét rosszul értelmezték a paragrafust, illetve rendeletet.

Gyorsnak, rugalmasnak az sem mondható, ahogyan az egyik közeli kisvárosban fűre-fára hivatkozva csúrték-csavartak egy-egyebként simának, gyorsnak induló ügyet. „Majd megnézem az aktákat, hoznánk tartoznak-e... Gondolkodnom kell az ügyön... Majd megbeszélésem a főnökkel, az ő véleménye is érdekelt... Még nem döntöttem el, melyik változatát válasszam az ügyvitelnek...” — s lehetne még sorolni a bizonytalan kifogásokat a végtelenségig.

Nem általános jelenségek ezek, de mégis bosszantók. Megannyi hiábavaló zsörtölődést tud kiváltani, ha félreértésből — mert ilyen is előfordul néha — valamilyen hivatalos hideg-ridő fogalmazású idézésen, felszólításon jelzik, hogy a különböző rendeletek, paragrafusok értelmében

ezért és ezért elmarasztalják a címetet. Ilyenkor aztán zúdul az átok rendeltre, paragrafusra, megalkotókra egyaránt. Pedig ők nem tehetnek róla, nem hibásak. Hiszen a paragrafust azért találták ki, hogy a mindenkire kötelező törvény szabályokat, rendelkezéseket rendszerbe foglalja, az egyszerű jogi tudományokban járattan, földi halandók dolgát is könnyítse vele.

Örvendetes viszont, hogy mind gyakrabban találkozunk olyan dicséretes törekvésekkel, amelyek ügyes-bajos dolgaink megnyugtató intézésének módját gyorsítják. Könnyítik a hivatalos ügyek intézését, egyengetik a paragrafusok rengetegében botladozókat útját, emelve ezzel is az ügyintézés színvonalát. Bizonyára a ma még a paragrafus parányi jele mögé bújók, a szabályok, előírások betűihez mereven, kicsinyesen ragaszkodók is belátják, rugalmasabb, határozottabb, főleg gyorsabb intézkedéseikkel alkalmasint sok-sok felesleges utánajárástól, adminisztrációtól menthetik meg ügyfeleiket — mindannyiunk öröme, megelégedésére. Gyűrki Ernő

Kemizálás a mezőgazdaságban

Az ötödik ötéves terv időszakában kiépül a mezőgazdasági kemizálási bázisok országos hálózata — jelenttek be csütörtökön, a Keszthelyen megnyílt mező-

gazdasági kemizálási konferencián. Egy-egy bázis 40—50 ezer hektár mezőgazdasági művelt területet lát majd el. A megszervezésük közvetlen összefüggésben van nagyüzemeink termelésének korszerűsödésével, még közelebbről a legkülönbébb kémiai anyagokra különösen igényes iparszerűen szervezett termelési rendszerek térhódításával.

A nagyszámú agrár- és vegyipari kutató részvételével lezajló háromnapos konferencia megnyitóján dr. Nagy Mihály Ferenc, a Mezőgazdasági és Élelmiszerügyi Minisztérium osztály-vezetője rámutatott, az idén már az összes művelt föld területének kerekén az egytizeden folytatnak iparszerűen szervezett gazdálkodást. Az egyúttal azt is jelenti, hogy szinte ugrásszerűen megnőtt a kémiai anyagok iránti igény.

„Toldi” Vásárhelyről

A Hódmezővásárhelyi Mezőgazdasági Gépgyártó Vállalatnál elkészült az ország legnagyobb teherbírású mezőgazdasági pótkocsija, a „Toldi”. Teherbírása 14 tonna. Nagy előnye ez, hiszen szántóföldeken, dűlőutakon traktorral vontatva csaknem másfél vagon termény szállítható vele. A különleges kocsi ugyanakkor közepén, keresztben, „kettéosztható”. Billenő felépítménye ugyanis két szekrényből áll, amelyek ürtésesen külön-külön és együttesen is két oldalra dönthetők, s oldalfaluk automatikusan nyitható és zárható. Az úgynevezett alap-kocsi használható félig traktorra kapcsolva, vagyis nyerges vontatóra is.